

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้คือ

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง (Population Size)
t	แทน	ค่าสถิติจากตารางแจกแจงแบบที (t-Distribution)
F	แทน	ค่าการแจกแจงของเอฟ (F-Distribution)
P	แทน	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ระดับคุณธรรมจริยธรรม

อิสลามนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นรายด้าน จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งและประเภทของโรงเรียน ในการวิเคราะห์ผู้วิจัยทำโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนแล้วนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคุณธรรม

จริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามตามประเภทของ

โรงเรียนและรายด้าน

ตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยการแสดงตารางจัดลำดับความถี่ ที่เป็นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 1 ข้อมูลการวิเคราะห์ระดับคุณธรรมจริยธรรม อิสลามนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นรายด้าน จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งและประเภทของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 2 ถึงตารางที่ 12

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง โดยรวมและรายด้าน

คุณธรรมจริยธรรม	n=266		ระดับคุณธรรมจริยธรรม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD		
ความอดทน	3.33	0.54	ปานกลาง	4
ความเมตตา	3.53	0.59	มาก	3
การให้อภัย	3.18	0.45	ปานกลาง	5
ความบริสุทธิ์ใจ	3.58	0.57	มาก	2
ความสุภาพอ่อนตน	3.74	0.60	มาก	1
ภาพรวม	3.47	0.44	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง คุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลางเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย คือ ความสุภาพอ่อนตน ความบริสุทธิ์ใจ ความเมตตา ความอดทนและการให้อภัย

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน พื้นที่ภาคกลาง
ด้านความอดทน

ความอดทน	n = 266		ระดับคุณธรรมจริยธรรม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD		
1. ถึงแม้งานจะยากก็พยายามทำจนสำเร็จ	3.33	0.83	ปานกลาง	5
2. ตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมาย	3.36	0.83	ปานกลาง	3
3. ทำงานในสิ่งที่ชอบและเป็นประโยชน์	3.67	0.88	มาก	2
4. เสียใจและขอโทษเมื่อทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บ โดยไม่เจตนา	3.91	0.97	มาก	1
5. ควบคุมอารมณ์ได้เมื่อผิดหวัง	3.35	0.92	ปานกลาง	4
6. มีความรับผิดชอบในการทำงาน	3.26	0.84	ปานกลาง	6
7. ไม่ได้ตอบเมื่อถูกเพื่อนต่อว่า	2.84	0.90	ปานกลาง	8
8. เมื่อโกรธก็ยังแสดงกิริยาสุภาพ	2.91	0.92	ปานกลาง	7
รวม	3.33	0.54	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความอดทนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลางเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับ คือ เสียใจและ
ขอโทษเมื่อทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บโดยไม่เจตนา ทำงานในสิ่งที่ชอบและเป็นประโยชน์และตั้งใจทำงาน
ที่ครูมอบหมาย

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความเมตตา

ความเมตตา	$n = 266$		ระดับคุณธรรมจริยธรรม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD		
1. แสดงความยินดีในความสำเร็จของเพื่อน ด้วยความจริงใจ	3.78	0.90	มาก	1
2. สละที่นั่งให้ผู้ที่อ่อนแอกว่า	3.57	1.02	มาก	5
3. เมื่อญาติพี่น้องขอความช่วยเหลือนักเรียน ไม่ปฏิเสธ	3.68	0.89	มาก	2
4. ช่วยเหลือให้อาหาร สิ่งของแก่เด็กกำพร้า ผู้ขัดสน	3.36	0.91	ปานกลาง	7
5. ให้กำลังใจกับเพื่อนที่สอบตกหรือผิดหวัง	3.51	0.92	มาก	6
6. ไม่ล้อเลียนผู้อื่น	3.08	1.05	ปานกลาง	8
7. นักเรียนพร้อมที่ให้ความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนทันทีตามความสามารถที่จะช่วยเหลือได้	3.58	0.93	มาก	4
8. นักเรียนพร้อมที่ให้ความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนทันทีตามความสามารถที่จะช่วยเหลือได้	3.65	0.94	มาก	3
รวม	3.53	0.60	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความเมตตาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 อันดับ คือ แสดงความยินดีในความสำเร็จของเพื่อนด้วยความจริงใจ เมื่อญาติพี่น้องขอความช่วยเหลือนักเรียนไม่ปฏิเสธและนักเรียนพร้อมที่ให้ความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนทันทีตามความสามารถที่จะช่วยเหลือได้

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง
ด้านการให้อภัย

การให้อภัย	n = 266		ระดับคุณธรรมจริยธรรม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD		
1. พุดความจริงถึงแม้ว่าการพุดความจริง นั้นจะให้โทษแก่ท่าน	3.24	0.87	ปานกลาง	3
2. สร้างความสัมพันธ์กับผู้ที่ตัดความ สัมพันธ์จากท่าน	3.12	0.85	ปานกลาง	5
3. เมื่อมีใครมาทำให้เจ็บใจนักเรียน สามารถอดทนได้	2.98	1.06	ปานกลาง	6
4. เมื่อเพื่อนทำผิดและสำนึกได้นักเรียน พร้อมจะยกโทษเสมอ	3.79	0.95	มาก	1
5. นักเรียนยังคงผูกสัมพันธ์กับผู้ตัด สัมพันธ์ขาดกับนักเรียน	3.20	1.07	ปานกลาง	4
6. นักเรียนจะไม่รู้สึกแค้นเคืองเมื่อถูก เพื่อนต่อว่า	2.97	0.95	ปานกลาง	7
7. นักเรียนมักจะทำศึกกับผู้ให้ร้าย	2.62	1.04	ปานกลาง	8
8. ไม่ซ้ำเติมผู้อื่นเมื่อผู้อื่นได้รับความ เดือดร้อนหรือทำผิดโดยไม่เจตนา	3.51	0.99	มาก	2
รวม	3.18	0.44	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านการให้อภัยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อและปานกลางเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 อันดับแรกคือ
เมื่อเพื่อนทำผิดและสำนึกได้นักเรียนพร้อมจะยกโทษเสมอ ไม่ซ้ำเติมผู้อื่นเมื่อผู้อื่นได้รับความ
เดือดร้อนหรือทำผิดโดยไม่เจตนาและพุดความจริงถึงแม้ว่าการพุดความจริงนั้นจะให้โทษ แก่ท่าน

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง
ด้านความบริสุทธิ์ใจ

ความบริสุทธิ์ใจ	n = 266		ระดับคุณธรรมจริยธรรม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD		
1. นักเรียนรู้สึกพอใจที่เพื่อนมีของใหม่ โดยที่นักเรียนไม่เคยมีมาก่อน	3.70	1.20	มาก	3
2. มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	3.59	0.91	มาก	5
3. รู้จักยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นได้	3.71	0.90	มาก	2
4. มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าเรามีความ สามารถสูง	3.20	1.01	ปานกลาง	8
5. ไม่เป็นพยานเท็จถึงแม้จะเป็นญาติสนิท ก็ตาม	3.47	1.00	ปานกลาง	7
6. มอบสิ่งของให้กับผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่ง ตอบแทน	3.60	0.88	มาก	4
7. ปฏิบัติตัวอยู่ในจารีตประเพณีเสมอ	3.57	0.94	มาก	6
8. คิดดีกับผู้อื่นเสมอ	3.79	0.97	มาก	1
รวม	3.58	0.57	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความบริสุทธิ์ใจที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ คิดดี
กับผู้อื่นเสมอ รู้จักยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นได้และ มอบสิ่งของให้กับผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง
ด้านความสุภาพถ่อมตน

ความสุภาพถ่อมตน	n = 266		ระดับคุณธรรมจริยธรรม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD		
1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใหญ่	3.78	0.96	มาก	3
2. ไม่ทำให้คนอื่นรู้สึกตกต่ำ	3.62	0.95	มาก	7
3. ไม่คิดว่าตนเหนือกว่าและดีกว่าผู้อื่น	3.74	1.14	มาก	4
4. กล่าวคำให้สถามคุณพ่อคุณแม่ก่อน จะไปและกลับจากโรงเรียน	3.64	1.19	มาก	6
5. ร่วมงานกับเพื่อนทุกอย่างด้วยความ อ่อนโยน	3.45	0.88	ปานกลาง	8
6. มีความพึงพอใจกับอาชีพของ ครอบครัว	4.08	0.95	มาก	1
7. ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	3.66	1.02	มาก	5
8. เดินผ่านผู้ใหญ่จะแสดงความเคารพ	3.93	0.96	มาก	2
รวม	3.73	0.60	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความสุภาพถ่อมตนที่อยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ มี
ความพึงพอใจกับอาชีพของครอบครัว เดินผ่านผู้ใหญ่จะแสดงความเคารพ และสร้างความสัมพันธ์
ที่ดีกับผู้ใหญ่

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง รายด้านและภาพรวม จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง

คุณธรรม จริยธรรม	จังหวัดที่ตั้งของโรงเรียน											
	กรุงเทพมหานคร (n=108)			นนทบุรี (n=77)			พระนครศรีอยุธยา (n=81)			รวม (n=266)		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ความอดทน	3.26	0.54	ปานกลาง	3.34	0.46	ปานกลาง	3.40	0.59	ปานกลาง	3.33	0.54	ปานกลาง
ความเมตตา	3.45	0.60	ปานกลาง	3.56	0.51	มาก	3.59	0.66	มาก	3.53	0.60	มาก
การให้อภัย	3.12	0.44	ปานกลาง	3.19	0.39	ปานกลาง	3.24	0.49	ปานกลาง	3.18	0.45	ปานกลาง
ความบริสุทธิ์ ใจ	3.48	0.61	ปานกลาง	3.57	0.47	ปานกลาง	3.71	0.58	มาก	3.58	0.57	ปานกลาง
ความสุภาพ												
ถ่อมตน	3.61	0.62	ปานกลาง	3.79	0.50	มาก	3.87	0.63	มาก	3.73	0.60	มาก
ภาพรวม	3.39	0.46	ปานกลาง	3.49	0.35	ปานกลาง	3.56	0.48	มาก	3.47	0.44	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง โดยจำแนกตามจังหวัดที่ตั้งคุณธรรมจริยธรรมในภาพรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับมากส่วนกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรีอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง

คุณธรรมจริยธรรม 5 ด้าน		SS	df	MS	F	p
ความอดทน	ระหว่างกลุ่ม	0.88	2	0.44	1.53	.218
	ภายในกลุ่ม	75.47	263	0.29		
	รวม	76.35	265			
ความเมตตา	ระหว่างกลุ่ม	1.00	2	0.50	1.41	.247
	ภายในกลุ่ม	93.12	263	0.35		
	รวม	94.12	265			

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คุณธรรมจริยธรรม 5 ด้าน		SS	df	MS	F	p
การให้อภัย	ระหว่างกลุ่ม	0.69	2	0.35	1.77	.172
	ภายในกลุ่ม	51.85	263	0.20		
	รวม	52.55	265			
ความบริสุทธิ์ใจ	ระหว่างกลุ่ม	2.32	2	1.16	3.68*	.026
	ภายในกลุ่ม	83.04	263	0.32		
	รวม	85.37	265			
ความสุภาพถ่อมตน	ระหว่างกลุ่ม	3.43	2	1.71	4.90*	.008
	ภายในกลุ่ม	92.08	263	0.35		
	รวม	95.51	265			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.47	2	0.73	3.80*	.023
	ภายในกลุ่ม	50.69	263	0.19		
	รวม	52.16	265			

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลางผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณธรรมจริยธรรมด้าน ความบริสุทธิ์ใจและความสุภาพถ่อมตน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ส่วนคุณธรรมจริยธรรมด้าน ความอดทน ความเมตตาและการให้อภัย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อทดสอบคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง พบว่ามีความแตกต่างกันจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบโดยใช้ Least Significance Difference (LSD) ปรากฏตามตารางที่ 10-12

ตารางที่ 10 การทดสอบความแตกต่างรายคู่คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความบริสุทธิ์ใจ

ความบริสุทธิ์ใจ		กรุงเทพมหานคร	นนทบุรี	พระนครศรีอยุธยา
	$\bar{X}$	3.48	3.57	3.71
กรุงเทพมหานคร	3.48	-	0.09	0.23*
นนทบุรี	3.57		-	0.14*
พระนครศรีอยุธยา	3.71			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความบริสุทธิ์ใจ จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีคุณธรรมจริยธรรมมากกว่ากรุงเทพมหานคร และจังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนจังหวัดนนทบุรีกับกรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 11 การทดสอบความแตกต่างรายคู่คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความสุภาพอ่อนตน

ความสุภาพอ่อนตน		กรุงเทพมหานคร	นนทบุรี	พระนครศรีอยุธยา
	$\bar{X}$	3.61	3.79	3.87
กรุงเทพมหานคร	3.61	-	0.18*	0.26*
นนทบุรี	3.79		-	0.08
พระนครศรีอยุธยา	3.87			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความสุภาพอ่อนตน จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีคุณธรรมจริยธรรมมากกว่ากรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนจังหวัดนนทบุรีกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 การทดสอบความแตกต่างรายคู่คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลางโดยรวม

ภาพรวม		กรุงเทพมหานคร	นนทบุรี	พระนครศรีอยุธยา
	$\bar{X}$	3.39	3.49	3.56
กรุงเทพมหานคร	3.39	-	0.10*	0.17*
นนทบุรี	3.49		-	0.07
พระนครศรีอยุธยา	3.56			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง เปรียบเทียบผลต่างของจังหวัดที่ตั้งในภาพรวม จังหวัด
นนทบุรีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีคุณธรรมจริยธรรมมากกว่ากรุงเทพมหานคร ที่มีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ผู้วิจัยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
ดังแสดงตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม นักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง รายด้าน
และภาพรวม โดยจำแนกจากประเภทของโรงเรียน

คุณธรรม จริยธรรม	ประเภทโรงเรียน								
	มีการจัดตั้งมูลนิธิ (n=32)			ไม่มีการจัดตั้งมูลนิธิ (n=234)			รวม (n=266)		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ความอดทน	3.40	0.49	ปานกลาง	3.32	0.54	ปานกลาง	3.33	0.54	ปานกลาง
ความเมตตา	3.68	0.46	มาก	3.51	0.61	มาก	3.53	0.59	มาก
การให้อภัย	3.17	0.40	ปานกลาง	3.17	0.45	ปานกลาง	3.17	0.44	ปานกลาง
ความบริสุทธิ์ใจ	3.67	0.54	มาก	3.57	0.57	มาก	3.57	0.56	มาก
ความสุภาพอ่อนตน	4.00	0.49	มาก	3.70	0.60	มาก	3.73	0.60	มาก
ภาพรวม	3.59	0.36	มาก	3.45	0.45	ปานกลาง	3.47	0.44	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ในโรงเรียนที่มีการจัดตั้งมูลนิธิคุณธรรมจริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านความเมตตา ความบริสุทธิ์ใจและความสุภาพถ่อมตนอยู่ในระดับมาก ด้านความอดทน การให้อภัย อยู่ในระดับปานกลาง ในโรงเรียนที่ไม่มีการจัดตั้งมูลนิธิในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้านความเมตตา ความบริสุทธิ์ใจและความสุภาพถ่อมตนอยู่ในระดับมาก ด้านความอดทน การให้อภัย อยู่ในระดับปานกลาง

คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้านความเมตตา ความบริสุทธิ์ใจและความสุภาพถ่อมตนอยู่ในระดับมาก ด้านความอดทน การให้อภัย อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 14 เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง

คุณธรรมจริยธรรม	มีการจัดตั้งมูลนิธิ		ไม่มีการจัดตั้งมูลนิธิ		t	p
	n = 32		n = 234			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ความอดทน	3.40	0.49	3.32	0.54	.83	.41
ความเมตตา	3.68	0.46	3.51	0.61	1.88	.07
การให้อภัย	3.17	0.40	3.17	0.45	-0.03	.97
ความบริสุทธิ์ใจ	3.67	0.54	3.57	0.57	0.98	.33
ความสุภาพถ่อมตน	4.00	0.49	3.70	0.60	2.70	.01
ภาพรวม	3.59	0.36	3.45	0.45	1.58	.12

จากตารางที่ 14 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง แยกตามประเภทของโรงเรียนโดยรวมและ รายด้านของความอดทน ความเมตตาและความสุภาพถ่อมตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายด้านของการให้อภัยและความบริสุทธิ์ใจแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 เสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง กรุงเทพมหานคร นนทบุรี

และพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้นำข้อความที่ถอดมาจากการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มาแจกแจงความถี่ของแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงใน ตารางที่ 15-19

ตารางที่ 15 ข้อเสนอแนะและแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (กรุงเทพฯ นนทบุรีและ พระนครศรีอยุธยา) ด้านความอดทน

ด้านความอดทน	ความถี่
1. ให้ครูสอนโดยการยกประวัติของท่านศาสดา มุหะมัด มาเป็นตัวอย่าง	6
2. สอนให้เด็กรู้จักชีวิตจริงว่าต้องมีความอดทน โดยร่วมมือกับสถาบันครอบครัว	4
3. สอนให้อดทนต่อการทำความดี โดย การละหมาด 5 เวลา	4
4. ครูผู้สอนเป็นแม่แบบที่ดีกับนักเรียน	3
5. สอนให้ถือศีลอดในเดือนรอมดอน	3
6. นำคำสอนจากพระคำภีร์อัลกุรอานมาสอน โดยให้เชื่อในพระเจ้า	1
7. ให้ยึดธรรมเนียมของศาสนาอิสลาม	1

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความอดทนเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปน้อยคือ ให้ครูสอนโดยการยกประวัติ ของท่านศาสดา มุหะมัด มาเป็นตัวอย่าง สอนให้เด็กรู้จักชีวิตจริงว่าต้องมีความอดทน โดยร่วมมือ กับสถาบันครอบครัว สอนให้อดทนต่อการทำความดี โดย การละหมาด 5 เวลา ครูผู้สอนเป็น แม่แบบที่ดีกับนักเรียน สอนให้ถือศีลอดในเดือนรอมดอน นำคำสอนจากพระคำภีร์อัลกุรอานมา สอนโดยให้เชื่อในพระเจ้า และ ให้ยึดธรรมเนียมของศาสนาอิสลาม

ตารางที่ 16 ข้อเสนอแนะและแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (กรุงเทพฯ นนทบุรี และ
พระนครศรีอยุธยา) ด้านความเมตตา

	ด้านความเมตตา	ความถี่
1.	สอนให้เชื่อในโลกหน้า และจงช่วยเหลือเด็กกำพร้าอย่างทอคทั้ง	6
2.	สอนว่าไม่ควรตำหนิหรือว่ากล่าวบุคคลอื่น	3
3.	ให้ครอบครัวเป็นผู้สอนความเมตตาให้กับบุตรหลาน	2
4.	ให้ปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาที่ว่า ผู้ให้ยอมประเสริฐกว่าผู้รับ	2
5.	สอนให้แบ่งปันสิ่งของกับเพื่อนบ้านที่หน้าประตูตรงกันหรือบ้านใกล้กัน	2
6.	สร้างสถานการณ์จำลองในการเรียนรู้	2
7.	สอนให้รักผู้ที่ต่ำต้อยกว่า	1
8.	จัดกิจกรรมส่งเสริมการทำความดีภายในโรงเรียนเช่น ค่ายจริยธรรม	1

จากตารางที่ 16 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมด้านความเมตตาโดยเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปน้อย คือ สอนให้เชื่อในโลกหน้า
และจงช่วยเหลือเด็กกำพร้าอย่างทอคทั้ง สอนว่าไม่ควรตำหนิหรือว่ากล่าวบุคคลอื่น ให้ครอบครัว
เป็นผู้สอนความเมตตาให้กับบุตรหลาน ให้ปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาที่ว่า ผู้ให้ยอมประเสริฐ
กว่าผู้รับ สอนให้แบ่งปันสิ่งของกับเพื่อนบ้านที่หน้าประตูตรงกันหรือบ้านใกล้กัน สร้าง
สถานการณ์จำลองในการเรียนรู้ สอนให้รักผู้ที่ต่ำต้อยกว่าและจัดกิจกรรมส่งเสริมการทำความดี
ภายในโรงเรียนเช่น ค่ายจริยธรรม

ตารางที่ 17 ข้อเสนอแนะและแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (กรุงเทพฯ นนทบุรี และ
พระนครศรีอยุธยา) ด้านการให้อภัย

	ด้านการให้อภัย	ความถี่
1.	สอนไม่ให้โกรธกันเกิน 3 วัน ใครโกรธกันเกิน 3 วันเป็นบาป	6
2.	ครูเป็นแม่แบบแก่นักเรียน	6
3.	สอนให้ทุกคนเป็นพี่น้องกันเพราะอัลเลาะห์ให้เรารักกัน	3

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ด้านการให้อภัย	ความถี่
4. สอนจริยธรรมโดยการใช้องานการณ	3
5. สอนให้มีความกรุณาต่อกันจะเป็นที่มาของการให้อภัย	2
6. สอนให้รักกันตามคำสอนของศาสนา	2
7. ครอบครัเป็นตัวอย่างและแรงสนับสนุนในการให้อภัย	2

จากตารางที่ 17 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านการให้อภัยโดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย คือ สอนไม่ให้โกรธกันเกิน 3 วัน ใครโกรธกันเกิน 3 วันเป็นบาป ครูเป็นแม่แบบแก่นักเรียน สอนให้ทุกคนเป็นพี่น้องกัน เพราะอัลเลาะห์ให้เรารักกัน สอนจริยธรรมโดยการใช้องานการณ สอนให้มีความกรุณาต่อกันจะเป็นที่มาของการให้อภัย สอนให้รักกันตามคำสอนของศาสนา และครอบครัเป็นตัวอย่างและแรงสนับสนุนในการให้อภัย

ตารางที่ 18 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (กรุงเทพฯ นนทบุรี และพระนครศรีอยุธยา) ด้านความบริสุทธิ์ใจ

ด้านความบริสุทธิ์ใจ	รอยขีด
1. สอนให้ตระหนักถึงคำสอนของพระองค์คือ จงมีความบริสุทธิ์ใจต่อทุกคนพระเจ้าติดตามเราอยู่	6
2. สอนให้คบคนอย่างบริสุทธิ์ใจ	4
3. สอนให้นักเรียนเข้าใจในศาสนาอย่างถ่องแท้	4
4. สร้างสถานการณ์ตัวอย่างประกอบการณสอน	4
5. สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นตัวสร้างให้เกิดความบริสุทธิ์ใจ	3
6. สอนให้รู้จักประมาณตนเองให้อยู่ในความพอดี	2
7. สอนให้ทำความดีกับคนอื่น	2

จากตารางที่ 18 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความบริสุทธิ์ใจโดยเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปน้อย คือ สอนให้ตระหนักถึง คำสอนของพระองค์คือ จงมีความบริสุทธิ์ใจต่อทุกคนพระเจ้าติดตามเราอยู่ สอนให้คบคนอย่าง บริสุทธิ์ใจ สอนให้นักเรียนเข้าใจในศาสนาอย่างถ่องแท้ สร้างสถานการณ์ตัวอย่างประกอบการณ์ สอน สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นตัวสร้างให้เกิดความบริสุทธิ์ใจ สอนให้รู้จักประมาณตนเองให้อยู่ ในความพอดีและสอนให้ทำความดีกับคนอื่น

ตารางที่ 19 ข้อเสนอแนะและแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (กรุงเทพฯ นนทบุรี และ พระนครศรีอยุธยา) ด้านความสุภาพถ่อมตน

	ด้านความสุภาพถ่อมตน	ความถี่
1.	ทำตามท่านนะบีเป็นตัวอย่างความสุภาพถ่อมตน	4
2.	สร้างสภาพแวดล้อมให้เกิดภายในโรงเรียนและห้องเรียนในเรื่องมารยาท	4
3.	สถาบันครอบครัวเป็นตัวช่วยในการสร้างพฤติกรรม	3
4.	สอนไม่ให้ดูหมิ่นผู้อื่น	2

จากตารางที่ 19 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความสุภาพถ่อมตนโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ทำตามท่านนะบีเป็นตัวอย่าง ความสุภาพถ่อมตน สร้างสภาพแวดล้อมให้เกิดภายในโรงเรียนและห้องเรียนในเรื่องมารยาท สถาบันครอบครัวเป็นตัวช่วยในการสร้างพฤติกรรม และสอนไม่ให้ดูหมิ่นผู้อื่น